

Силабус
освітнього компоненту ОК-07
Освітня програма «Менеджмент»
Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Статистика галузі (автомобільний транспорт)

Назва дисципліни:	Статистика галузі (автомобільний транспорт)
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 Менеджмент і адміністрування
Спеціальність:	073 Менеджмент
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Менеджмент
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=49
Рік навчання:	2
Семестр:	4(весінній)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Шинкаренко Володимир Григорович, д.е.н., професор
Контактний телефон:	+3050-022-87-71
E-mail:	svg@khadi.kharkov.ua

1. Короткий зміст освітнього компоненту:

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок зі збору статистичних даних, їх первинної обробки і розрахунку статистичних показників, які дають кількісну оцінку умов функціонування автомобільного транспорту і його результату.

1.2. **Предметом** вивчення дисципліни є кількісна сторона масових суспільних явищ, які складають умови функціонування автомобільного транспорту і його результат, в тісному взаємозв'язку з якісною стороною в конкретних умовах місця і часу.

1.3. **Завдання дисципліни** - дати студентам знання і сформувати вміння виконувати розрахунки статистичних показників функціонування автомобільного транспорту.

Внаслідок вивчення дисципліни «Статистика автомобільного транспорту» студенти повинні:

знати: організацію статистичних робіт на автомобільному транспорті, систему звітних статистичних показників, їхню економічну суттєвість, засоби розрахунку, їх практичну значимість, основні методологічні положення статистичного аналізу стосовно до рішення найважливіших задач організаційно-економічного управління автомобільним транспортом;

вміти: самостійно використати статистичну звітність і первинну облікову документацію автотранспортного підприємства для статистичного вивчення результатів його виробничої діяльності, виявлення причин, що викликали відхилення від плану, узагальнення передового досвіду, що дасть активну основу розробки організаційних заходів.

2. Передумови вивчення дисципліни:

Дисципліна «Статистика» базується на вивченні таких навчальних дисциплін: «Вища та прикладна математика», «Статистика (загальна теорія)», «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Рухомий склад». В свою чергу знання та вміння одержані при вивченні дисципліни «Статистика галузі» використовують при вивченні таких дисциплін професійної підготовки: «Економіка і фінанси підприємства», «Управління персоналом», «Планування діяльності підприємств», «Аналіз господарської діяльності автотранспортних підприємств», «Облік і аудит».

3. Програмні компетенції та результати навчання

Програмні компетенції

Загальні

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 11 - Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання

- РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- РН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

4. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Склад навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - 120	нормативна	
Семестр викладання дисципліни	4	4
Вид контролю:	іспит	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	14
- практичні, семінарські (годин)	32	-
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	26	76
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	+

Склад та структура навчальної дисципліни наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Структура навчальної дисципліни

Навчальний тиждень	Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва ПР, ЛР, СЗ,СРС	Кількість годин		Література
		очна	заочна		очна	заочна	
Розділ 1. «СТАТИСТИКА ПЕРЕВЕЗЕНЬ І ОСНОВНИХ ФОНДІВ»							
1.	Тема 1. Предмет, метод і задачі статистики автомобільного транспорту	2	1	1. Розрахунок об'ємних показників роботи автомобільного транспорту	2		13. с. 14-17; 14. с. 4-6
2-4	Тема 2. Статистика продукції автомобільного транспорту	6	2	2. Розрахунок ТЕП	2		13. с. 26-30; 14. с. 8-11
				3. Визначення компонент ряду динамік	2		13. с. 36-38; 14. с. 16-18
				4. Визначення впливу різних показників на зміну вантажообігу	2		13. с. 41-43; 14. с. 26-27
5.	Тема 3. Статистика продукції промислових підприємств автомобільного транспорту	2	1	5. Розрахунок показників якості продукції і роботи АРЗ	2		13. с. 57-58; 14. с. 49-52
6-7	Тема 4. Статистика основних фондів і рухомого складу автомобільного транспорту	4	2	6. Розрахунок показників використання основних фондів	2		13. с. 64-70; 14. с. 58-64
				7. Розрахунок показників використання основних фондів	2		13. с. 79-87; 14. с. 81-88
8.	Тема 5. Статистика обігових коштів	2	-	8. Визначення впливу різних факторів на зміну фондоотдачі	2		13. с. 70-71; 14. с. 65-66
9.	Тема 6. Статистика науково-технічного прогресу	2	-	9. Розрахунок показників використання обігових коштів	2		13. с. 14. с.
Разом за Розділом 1.		18	6		18		
Розділ 2.							
10-11	Тема 7. Статистика трудових ресурсів і використання робочого часу	4	2	10. Розрахунок показників наявності та руху робітників	2		13. с.103-110; 14. с. 97-102
				11. Розрахунок показників використання робочого часу	2		13. с.112-119; 14. с. 104-108
12-13	Тема 8. Статистика продуктивності праці	4	2	12. Розрахунок показників продуктивності праці	2		13. с.125-127; 14. с. 120-126
				13. Розрахунок впливу факторів на продуктивність праці	2		13. с.128-140; 14. с. 127-140
14.	Тема 9. Статистика оплати праці	2	1	14. Розрахунок показників середньої заробітної плати	2		13. с.149-150; 14. с. 148-158

15.	Тема 10. Статистика використання палива і матеріалів	2	1	15. Визначення впливу різних факторів на зміну середньої заробітної плати	2		13. с.155-157; 14. с. 162-165
16.	Тема 11. Статистика собівартості продукції	2	1	16. Визначення впливу різних факторів на зміну витрат на автомобільне паливо	2		13. с.180-183; 14. с. 164-166
17-18	Тема 12. Статистика основних фінансових результатів діяльності підприємства	4	1	17. Розрахунок показників собівартості перевезень	2		13. с.174-176; 14. с. 190-192
				18. Розрахунок розміру податків по диференційній шкалі	2		13. с. 177-180
Разом за Розділом 2.		18	8		18	-	
УСЬОГО		36	14		36	-	

5. Методи навчання

а) пояснювально-ілюстративні, або інформаційно-перцептивні: розповідь, лекція, пояснення, робота з підручником, демонстрування відео-файлів та ін.;

б) метод проблемного викладання (дослідження випадків (case studies) рольові ігри (п'єси, інсценізації та інше) та стимуляції (імітації певних процесів та явищ):

в) частково-пошуковий, або евристичний спосіб (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

г) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

6. Форми і критерії оцінки результатів навчання

Поточний контроль передбачає оцінку виконання студентами практичних завдань та відповідей на тести за темами практичних завдань. Оцінювання практичних і теоретичних завдань оцінюється в балах від 1 до 5. Ці оцінки мають поточний характер і не враховуються при проміжному і підсумковому контролі. Отримані студентом поточні оцінки призначені звернути увагу студентів на стан поточної роботи.

Проміжний контроль проводиться у формі виконання першого і другого модульного завдання, кожне з яких має 25 тестів, які оцінюються по 1 балу за правильну відповідь на один тест, та одну задачу, правильне вирішення якої дає змогу отримати студенту 25 балів. В цілому студент може отримати: за кожний модуль 50 балів, за два модуля 100 балів.

Підсумковий контроль письмовий екзамен, який включає відповіді на 25 тестів, з оцінкою кожного 2 бала, та вирішення комплексної задачі з оцінкою 50 балів.

Загальна кількість отриманих балів за дисципліною складає:

$$B_3 = 0,6B_1 + 0,4B_{пр.к}$$

де B_3 , B_1 , $B_{пр.к}$ – кількість балів отриманих студентами, відповідно: загальна за дисципліною, на екзамені та проміжному контролі.

Перевід балів в оцінки за національною шкалою здійснюється у відповідності до шкали ECTS (таблиці 4).

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
80–89	Добре		B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

7. Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

8. Рекомендована література

Базова література

1. Закон України «Про вищу освіту». Київ. ДП «Видавничий дім «Персонал», 2015. 136 с.
2. Постанова Кабінету Міністрів України. Про внесення змін у додаток до постанови кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1341. Національна рамка кваліфікацій. 25 червня 2020 р. №519.
3. Захарченко В.М., Луговий В.І., Рамкевич Ю.М., Таланова Ж.В. За редакцією Кременя В.Г. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації ДП «НВЦ «Пріоритети». 2010. 120 с.

4. Стандарт вищої освіти України рівень вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень. Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 073 «Менеджмент». Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України. 29.10.2018 №1165. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2018.
5. Рекомендації до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни. Затверджено Міністерством освіти і науки України від 09.07.2018. №1/9-434.
6. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII // Відом. Верховної Ради України. К., 2000. №43.
7. Про інформацію: Закон України. К., 1992. // Голос України. 1992. 13 листоп.
8. Герасименко С.С., Головач А.В. Статистика: підручник. К.: КНЕУ, 2000. 468 с.
9. Вашків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П. Теорія статистики: навч. посіб. К.: Либідь, 2001. 320 с.
10. Захожай В.Б., Попов І.І. Статистика: підручник. К.: МАУП, 2006. 536с.
11. Шинкаренко В.Г. Теорія статистики: навч. посіб. Х.: ХНАДУ, 2005. 168 с.
12. Шинкаренко В.Г. Програма, методичні вказівки і завдання на контрольну роботу по курсу «Статистика (загальна теорія)». / В.Г. Шинкаренко. Х.: ХНАДУ, 2012. 28 с.
13. Шинкаренко В.Г. Типові задачі з статистики автомобільного транспорту. К. НМК ВО, 1992. 268 с.
14. Шинкаренко В.Г. Практикум з статистики автомобільного транспорту. Харків: ХНАДУ, 2006. 132 с.

Допоміжна література

1. Попов І.І. Теорія статистики. Практикум : навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2006. 290 с.
2. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: практикум. К.: Знання, 2004. 256 с.
3. Єріна А.М. Організація вибіркового спостереження: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2004. 127 с.
4. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: Впровадження й використання. К.: Основи, 2000. 351 с.
5. Статистика: структурно-логічні схеми та задачі: навч. посіб. КНЕУ, 2007. 304 с.
6. Тарасенко І.О. Статистика: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2006. 344 с.
7. Опря А.Т. Статистика: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2005. 472 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://portal.khadi.kharkov.ua/>
2. <http://files.khadi.kharkov.ua/>
3. <http://www.teor.stat.com.ua>

Розробник силабусу навчальної
дисципліни, д.е.н., проф.

(підпис)

Володимир ШИНКАРЕНКО

Завідувач кафедри
менеджменту, д.е.н., проф.

(підпис)

Оксана КРИВОРУЧКО